

Uhelné elektrárny není potřeba dotovat. Dnes začíná schůze Sněmovny, která projedná Lex OZE 3

22.10.2024 - | Hnutí DUHA

Politici a političky stojí před otázkou, zda připustit možnost nouzového dotováním uhelných elektráren penězi spotřebitelů elektřiny. Dnes startující schůze Poslanecké sněmovny by snad do konce tohoto týdne měla ve druhém čtení projednat novelu energetického zákona tzv. Lex OZE 3. Ve hře je předložení pozměňovacích návrhů, které by - pokud by byly v následném 3. čtení schváleny - umožnily nařízení provozu ztrátové uhelné elektrárny a hrazení této ztráty ze strany ČEPS. Hnutí DUHA upozorňuje na rizika, která jsou s dotováním uhlí spojena.

Dotování uhelných elektráren by vedlo ke zvýšení účtů za elektřinu. Pozměňovací návrhy přidávají do zákona možnost nařízení provozu ztrátové uhelné elektrárny, což však znamená, že by ČEPS musel ztrátu nahradit a naúčtovat to spotřebitelům v regulované složce ceny elektřiny. Nařízení provozu je podmíněno vyhodnocením zdrojové přiměřenosti, přesto přináší riziko. Důvodem odstavení uhelných elektráren bude dostatek levnější elektřiny - domácí i dovozové - na trhu. Podpora provozu uhelných elektráren by byla neúměrně drahá, neboť provoz konkrétní elektrárny stojí na trvalém provozu konkrétního hnědouhelného velkolomu, který má velké fixní náklady (čerpání vody, údržba atp.).

Dotování uhelných elektráren nebude potřeba. Předseda představenstva ČEPS Martin Durčák zdůraznil, že potřeba spuštění takového mechanismu není pravděpodobná ani při „superkritickém“ scénáři. Ten obsahuje souběh několika velmi nepravděpodobných událostí (rychlé ukončení provozu všech uhelných zdrojů elektřiny do roku 2027 a tepla do 2030, omezení výroby z jádra a pomalejší rozvoj obnovitelných zdrojů). [1] Podle studie Fakt o klimatu síť odstavení uhelných elektráren zvládne, je však nutné zachovat - a transformovat - teplárny [2]. Současné znění energetického zákona umožňuje nařídit provoz dodavateli tepla. Novela lex OZE 3 obsahuje kapacitní mechanismus a dekarbonizační mechanismus pro nové plynové zdroje.

Podpora uhelných elektráren je v rozporu s evropským právem. Je zakázána podpora narušující hospodářskou soutěž (čl. 107 Smlouvy o fungování EU). Nařízení 2019/943 o vnitřním trhu s elektřinou v čl. 20 nastavuje pravidla zajištění zdrojové přiměřenosti, která musí zachovávat tržní principy a směřovat k větší integraci evropského trhu. Článek 22 pak stanovuje limit produkce 550 g CO₂ na kWh elektřiny, což uhelné elektrárny nemohou splnit

Jiří Koželouh, vedoucí energetického programu Hnutí DUHA, říká:

„Dotování uhelných elektráren není potřeba a jeho zavedení by se promítlo do plateb za elektřinu. Politici a političky musí odolávat tlaku majitelů uhelných elektráren, aby jim za našich peněz zaplatili pokračování jejich byznysu. Investovat je nutné rozvoje obnovitelných zdrojů, posilování sítí a moderních přístupů v energetice, jaké přináší právě Lex OZE 3.“

Kontakty:

Jiří Koželouh, vedoucí energetického programu Hnutí DUHA,
e-mail: jiri.kozelouh@hnutiduha.cz, tel.: 723 559 495

Eva Pernicová, tisková mluvčí Hnutí DUHA,

e-mail: eva.pernicova@hnutiduha.cz, tel.: 734 770 020

Poznámky pro editory a editory:

[1]

<https://www.mpo.gov.cz/cz/rozcestnik/pro-media/tiskove-zpravy/ministr-sikela-informoval-vladu-o-opatrenich-pro-zajisteni-bezpecnosti-dodavek-i-pro-pripad-rychleho-utlumu-uhelnych-zdroju--281554/>

[2] <https://faktaoklimatu.cz/studie/2024-vyroba-elektriny-v-cesku-bez-uhli>]

<https://hnutiduha.cz/aktualne/uhelne-elektrarny-neni-potreba-dotovat-dnes-zacina-schuze-snemovny-ktera-projedna-lex-oze-3>